

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Самойленко О. М. Хмаро-орієнтовані середовища в освіті та їх класифікація	214
Харабуга С. В. Концепція управління трудовим потенціалом соціально-економічної системи	216
Цумарєв М. І. Роль недержавних закладів освіти у політичній соціалізації молоді та формуванні культури локальної демократії громадянського типу.....	220
Богданенко А. І. Визначення поняття альтернативності системи вищих навчальних закладів, заснованих на недержавній формі власності.....	223
Циганенко Г. В., Меліченко Т. Д. Проектний підхід в управлінні діяльністю недержавного закладу вищої освіти.....	226
Башук О. Г., Іванчук Н. О., Трохліб М. В. Основні освітні принципи платонівської філософії та сучасні реалії.....	229
Копик Ю. В., Шнайдер О. В., Ременчук Н. В. Порівняльна характеристика правових та організаційних засад функціонування державних і приватних вищих навчальних закладів.....	232
Свистович Р. С., Карпюк С. В., Лук'янчук А. М. Адміністративно-правовий шлях забезпечення ефективної діяльності приватного вищого навчального закладу	235
Зошій І. В. Модель ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі права.....	237
Кадебська Е. В., Рябушенко Н. П. Сучасні підходи до забезпечення освіти населення впродовж життя	241
Олешко О. М. Короткострокові фахові навчальні курси як альтернативна освітня практика у вищих навчальних закладах	244
Посвистак О. М. Щодо аспектів інноваційної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти.....	246
Кириченко Г. В. Формування позитивного іміджу державних службовців у процесі їх навчання в недержавних ЗВО	249
Рудь А. А., Рябенко Г. М. Досвід недержавної вищої освіти у зарубіжних країнах	252
Шантырь Е. Е., Чекушина Ю. Н. Авторитет личности преподавателя как психологическая основа успешной деятельности заведений высшего образования негосударственного сектора	254
Маньгора В. В. Роль дистанційної освіти на сучасному етапі	258

РОЛЬ НЕДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У ПОЛІТИЧНІЙ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ ТА ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЛОКАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО ТИПУ

Відсутність цілісної системи політичної соціалізації в сучасній Україні призвела до того, що найбільш потужними чинниками, які обумовлюють політичні позиції особистості, виявилися конкретні економічні та політичні події, що змінюють становище індивіда.

За останні роки можна спостерігати зменшення зацікавленості політикою серед населення взагалі, та особливо з боку української молоді, яка у своїй більшості залишається аполітичною та суспільно пасивною соціальною групою [1]. Саме тому перед державою і суспільством постають актуальні завдання активізації суспільно-політичної діяльності молоді, їх залучення до політичної діяльності, виховання політичної культури.

Розглядаючи проблематику набуття індивідами і соціальними групами локально-демократичної політичної суб'єктності, слід мати на увазі, що політична соціалізація виконує низку найважливіших функцій:

- 1) визначає політичні цілі і цінності, до яких прагне і яких хоче досягти індивід через політичну участь;
- 2) формує уявлення про прийнятні способи політичної поведінки, про доречність тих чи інших дій в конкретній ситуації;
- 3) визначає ставлення індивіда до навколишнього середовища і політичної системи;
- 4) виробляє певне ставлення до політичної символіки;
- 5) формує здібності до пізнання навколишнього світу;
- 6) формує переконання і відносини, які є “кодом” політичного життя.

Виділяються різні види (пряма і непряма (опосередкована), або первинна і вторинна) і етапи політичної соціалізації. Пряма соціалізація — це безпосереднє набуття індивідами політичних знань і установок. Непряма соціалізація — це свого роду “проекція” рис характеру, досвіду раннього періоду життя, безпосереднього оточення особистості на політичні установки (ставлення до політичних об'єктів — президента, парламенту, суду, партій тощо).

Провідним інститутом локально-демократичної соціалізації, який передає особі цілком визначені традиції, залучає до домінуючої політичної культури та виховує навички використання громадянином інститутів локальної демократії, політичної участі у локально-демократичному політичному процесі, діяльності у місцевому політичному просторі, мала б бути територіальна громада. Культура локальної демократії в нашому розумінні є специфічною сферою (частиною) локальної політичної культури, системою знань, цінностей, переконань членів територіальної громади стосовно законодавчо-визначених механізмів локальної демократії (громадських слухань, зборів громадян за місцем проживання, місцевих електронних петицій, діяльності органів самоорганізації населення, місцевих референдумів тощо), а також

формою політичної участі у згаданих механізмах, зразком поведінки, соціальною нормою, фундаментальним принципом і суспільними інститутами, що орієнтують суб'єктів на ті чи інші форми активності у політиці, забезпечують передачу накопиченого досвіду, сприяють стійкості локальної демократії в часі [2, 301].

Однак, за сучасного стану розвитку територіальних громад в Україні інститутами, що є важливими інструментами локально-політичної соціалізації громадян, є *мас-медіа* та *заклади освіти*. Діяльність цих інститутів забезпечує залученість громадян до політичного процесу, взаємодію з політичною реальністю і є нормативними, організаційними та практичними передумовами формування культури локальної демократії.

Особливу роль у політичній соціалізації молоді та у формуванні в студентському середовищі культури локальної демократії громадянського типу мають відгравати саме НЗО, через впровадження відповідних навчальних дисциплін (спекурсів). На нашу думку, НЗО є більш гнучкими, у порівнянні з державними закладами освіти, у розрізі впровадження навчальних дисциплін, спрямованих на залучення молоді до активної участі в політичних процесах як на загальнодержавному, так і на локальному рівні, що в разі активного впровадження зазначених навчальних дисциплін сприятиме розвитку громадянського суспільства в Україні та докорінним змінам суспільно-політичної ситуації у майбутньому, наближенню до європейських стандартів демократії.

Система освіти здійснює функцію політичної соціалізації як опосередковано (через засвоєння молоддю неполітичних знань, умінь і навичок), так і прямо.

Прямий вплив характеризується тим, що система освіти дає молоді безпосередні знання про політику, політичну систему, політичні інститути і політичні відносини, передає існуючі в суспільстві політичні цінності та установки, а також здатна сформувати і зміцнити прихильність до політичної системи та її символів. Нерідко саме школа прищеплює емоційну відданість до “своєї” політичної системи і формує початкові патріотичні почуття.

В останні роки актуальною стала проблема політичної освіти: вивчення особливостей функціонування політичних систем, способів впливу на них і реалізації власних і групових інтересів, можливостей адаптації зарубіжного досвіду до національних традицій.

Ми пропонуємо *спеціальну освітню програму (навчальний курс)* “Громадянська культура локальної демократії”, метою якої є формування мотивацій і навичок залучення громадян до *систематичної* участі у механізмах локальної демократії, і, як результат — формування громадянської культури локальної демократії [3].

Освітня програма заснована на проєктивній методиці навчання організації продуктивної діяльності.

Формування громадянської культури локальної демократії базується на стрункій цілеобґрунтованій системі організації навчально-виховного процесу, описаній у даній програмі в єдиних для будь-якої продуктивної діяльності поняттях і єдиній структурі.

Із позицій системного аналізу і сучасної проєктно-технологічної організаційної культури розглянута організація, основні характеристики навчально-виховної діяльності з формування громадянської культури локальної демократії (особливості, принципи), логічна (мета, суб'єкт, об'єкт, предмет, результат, форми, методи, засоби) і часова структури процесу її здійснення.

У основу організації навчально-виховного процесу, спрямованого на формування громадянської культури локальної демократії, ми поклали модель, що є описовим

аналогом процесу формування громадянської культури локальної демократії і включає три блоки: структурно-змістовний, організаційний і технологічний.

Алгоритм практичних дій (зміст дій викладача і студентів/слухачів) з формування кожної зі складових структури культури локальної демократії — світоглядної, інституційної, діяльнісної, ми розглядаємо як завершений цикл навчально-виховної діяльності, тобто — як проект, який є невід’ємною частиною мегапроекту, в якому здійснюється формування локально-демократичної культури особистості, і зрештою, громадянської культури локальної демократії.

У якості головної мети і орієнтиру діяльності суб’єктів-носіїв культури локальної демократії визначається формування соціально активної особистості з високою компетентністю, мобільністю і професіоналізмом; розвиток комплексу якостей носія активно-демократичного типу політичної культури, формування в людині потенціалу саморозвитку і самовдосконалення, а в суспільстві — людського капіталу.

Джерела

1. Коцур В. Україна: Молодь у сучасній українській політиці // <https://cnrj.org/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96-%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%86/>. — 2 квітня 2018.
2. Цумарєв М. І. Поняття культури локальної демократії // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. — 2018. — Вип. 129 (№2). — С. 301–304.
3. Цумарєв М. І. Громадянська культура локальної демократії: [Методичний посібник] / М. І. Цумарєв. — Кропивницький: МАУП, 2016. — 53 с.